

Wiadomości

2015-08-18

Grecka rewolucja w podejściu do płatności kartami

W przywiązanej do gotówki Grecji kryzys, w tym zamknięcie banków i wprowadzenie dziennego limitu wypłat w bankomatach do wysokości 60 euro, spowodował ogromną zmianę zwyczajów płatniczych, co ilustruje ponad stu procentowy wzrost płatności kartami Visa. Po rozpoczęciu kryzysu Grecy coraz częściej używają kart, płacąc nimi za produkty pierwszej potrzeby, m.in. paliwa na stacjach.

Ekstremalny przykład Grecji pokazuje, że przejście od płatności gotówkowych do elektronicznych, które w normalnych warunkach zajmuje poszczególnym krajom wiele lat, można dokonać na przestrzeni 10 tygodni. Obrót bezgotówkowy niesie za sobą ogromne korzyści dla konsumentów i gospodarki, a jak wykazało badanie wykonane na zlecenie Visa Europe, rozwój płatności elektronicznych może o 10% zmniejszyć szarą strefę w całej Europie, zwiększając wpływy do budżetów państw i wyrównując warunki konkurencji pomiędzy firmami odprowadzającymi podatki a tymi, które tego nie robią.

W Grecji od zawsze dominującą formą płatności była gotówka. W 2014 r. kartami Visa opłacane było w tym kraju jedynie 1 na każde 37 euro wydawane na konsumpcję, przy średniej w całej Europie wynoszącej 1 na 6 euro. Jednak w okresie dwóch tygodni od ograniczenia w Grecji wypłat gotówki, Visa Europe odnotowała wzrost liczby płatności kartami o 135% w porównaniu z dwutygodniowym okresem przed wprowadzenia tego limitu. Dodatkowo, ważną zmianą w zachowaniach Greków było to, że zaczęli używać kart – zamiast gotówki – do zakupu artykułów pierwszej potrzeby: artykułów spożywczych, lekarstw czy paliwa. Zgodnie z danymi organizacji Visa Europe, która przetwarza dane prawie 60% dokonywanych w Grecji płatności bezgotówkowych, największe wzrosty odnotowano w liczbie płatności za artykuły spożywcze (206%), lekarstwa i ochronę zdrowia (206%) oraz paliwo (193%).

„W normalnych warunkach przejście od płatności gotówkowych do elektronicznych zajmuje całe lata.

Tymczasem Grecja pokazała, że taka transformacja jest możliwa w naprawdę krótkim czasie” – komentuje Jakub Kiwior, dyrektor ds. rozwoju biznesu i marketingu w regionie Europy Środkowo-Wschodniej, Visa Europe. „Dzięki płatnościom elektronicznym konsument może kupić to, czego potrzebuje, w chwili, którą uzna za stosowną, zaś firmy i banki mogą zwiększyć obroty przy jednoczesnym obniżeniu kosztów. Z kolei korzyści dla państwa to mniejszy zakres unikania podatków, wyższe wpływy do budżetu oraz ograniczenie szarej strefy” – dodaje Jakub Kiwior.

Tak ogromny wzrost liczby płatności kartami w Grecji jest wynikiem zarówno zwiększenia skali płatności przez posiadaczy już wydanych kart, jak i rozpoczęcia używania kart przez osoby, które do tej pory ich nie posiadały. Liczba aktywnych kart debetowych Visa w tym kraju podwoiła się w lipcu br. w porównaniu ze średnią za poprzednie trzy miesiące. Według danych zebranych w bankach i zacytowanych przez dziennik Kathimerini¹, tylko w ciągu lipca br. wydano w Grecji ponad 1,1 mln kart płatniczych, a doniesienia z poszczególnych banków mówią o dużym wzroście liczby wniosków o wydanie karty m.in. ze strony emerytów, którzy tradycyjnie odbierali pieniądze w gotówce w oddziale banku.

Na zmianę zachowań płatniczych konsumentów w Grecji i dynamiczny rozwój obrotu bezgotówkowego reagują również detaliści, którzy planują instalowanie terminali obsługujących płatności bezgotówkowe. Deklarują to m.in. sieci restauracji fast food czy korporacje taksówkowe, które do tej pory nie przyjmowały takich płatności. Zainteresowanie rośnie także ze strony sektora ubezpieczeń, w którym m.in. zawarto umowę na wyposażenie 500 agentów w mobilne terminale płatnicze (mPOS).

„Wraz ze zwrotem konsumentów w kierunku kart płatniczych, odpowiednie działania podejmują również detaliści oraz banki, co w rezultacie daje „efekt kuli śnieżowej”. Jesteśmy świadkami upadku mitu o tym, że gotówka jest niezbędna konsumentom, biznesowi i społeczeństwu” – podsumowuje Jakub Kiwior, Visa Europe.

Znaczące korzyści z rozwoju płatności bezgotówkowych kartami odniosą nie tylko konsumenci i przedsiębiorcy, ale także cała gospodarka i państwo greckie. Upowszechnienie kart płatniczych wspomogło walkę z szarą strefą i z oszustwami podatkowymi. Według obliczeń globalnej firmy doradczej A.T. Kearney i prof. Friedricha Schneidera, światowego eksperta w zakresie szarej strefy, jej skala przekracza w Grecji wartość 43 mld euro, co stanowi 24% PKB kraju². Z szacunków przytaczanych przez greckie media wynika, że płatności kartami mogłyby zwiększyć wpływy skarbu państwa o kwotę 5 mld euro.

Visa Europe od lat wspiera analizy i badania podejmujące tematykę szarej strefy, zmniejszającej wpływy do budżetów państw, i sposobów jej ograniczania. Ich wyniki dowodzą, że ważnym środkiem walki z tym zjawiskiem jest wspieranie rozwoju płatności elektronicznych – istnieje bowiem ścisły związek pomiędzy rozmiarem szarej strefy a liczbą dokonywanych płatności bezgotówkowych. W krajach o szerokim zakresie płatności elektronicznych, jak np. w Wielkiej Brytanii, ukryty obieg gospodarczy jest kilkukrotnie mniejszy niż w krajach takich jak Bułgaria, gdzie płatności elektroniczne nie są jeszcze rozpowszechnione.

Badania pokazują również, że na świecie z powodzeniem stosowane są różne metody promowania płatności elektronicznych. Dla przykładu Kolumbia i Argentyna wprowadziły ulgi w podatku od sprzedaży w stosunku do płatności detalicznych dokonywanych przy użyciu kart płatniczych. W kilku krajach, np. w Wielkiej Brytanii i Singapurze, instytucje państwowe same zaczęły dokonywać płatności elektronicznych i przyjmować je, np. w stosunku do wynagrodzeń pracowników, płatności podatkowych czy też kar i grzywien. W Korei Południowej, która przeprowadziła wiele działań zachęcających do płatności bezgotówkowych, udział płatności kartami w konsumpcji indywidualnej zwiększył się z niecałych 5% na początku lat 90-tych do ponad 50% w 2009 r.

W 2011 r. we Włoszech wprowadzono obowiązek dokonywania płatności o wartości powyżej 1 tys. euro drogą elektroniczną. Wprowadzono również ulgi podatkowe dla płatności bezgotówkowych w punktach

handlowo-usługowych, połączone z karami dla detalistów, którym udowodniono trzykrotne niewydanie klientom potwierdzenia zakupu w okresie pięciu lat. Badania wykazały, że dodatkowe wpływy podatkowe z tego tytułu wyniosły 9,1 mld euro.

1. Źródło: grecki dziennik Kathimerini, artykuł *Plastic money everywhere, from cafeteria to Rio-Antirrio bridge*, 8 sierpnia, 2015.

2. *The Shadow Economy in Europe, 2013*. Badanie firmy doradczej A.T. Kearney, prof. Friedricha Schneidera z Uniwersytetu im. Jana Keplera w Linzu oraz Visa Europe.

Źródło: <https://paliwa.pl/strona-startowa/archiwum/grecka-rewolucja-w-podejsciu-do-platnosci-kartami>